

Riskmanagement vibrationer

Kontaktdag med Metalund
2011-03-22

Istvan Balogh

Arbets- och miljömedicin

DAGSLÄGET

- Trots många års krav lever företag inte upp till de stränga regler som finns!
- Fastän många FHV påpekar förhållandet, köper inte "kunden" tjänsten.
- Först efter att AV ställer krav, som det börjar röra på sig
- Även när det finns en riskbedömning på papperet, så följs den inte i praktiken.

Riskmanagement

- Kravstruktur
 - Arbetsmiljölagen
 - Arbetsmiljöförordningen
 - Arbetsmiljöverkets föreskrifter
 - (EU)



**ARBETSMILJÖ-
FÖRORDNINGEN**
ger

**ARBETSMILJÖ-
VERKET**
rätt att ge ut
föreskrifter

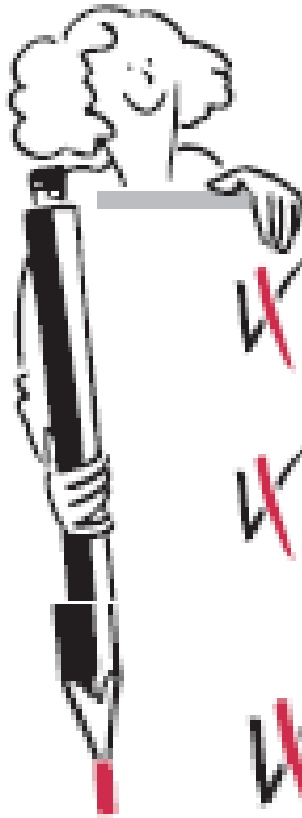
Arbetsmiljön ska vara tillfredsställande

Fysisk miljö

Luft, ljud, ljus, vibrationer och liknande.	1 §
Maskiner, redskap och tekniska anordningar.	5 §
Skyddsåtgärder mot bland annat fall, el, brand och explosion.	4 §

3 kap

Arbetsgivaren är ansvarig för arbetsmiljön och ska



✓ vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga ohälsa och olycksfall

2 §

✓ instruera och informera de anställda för att undvika risker

3 §

✓ anlita den företagshälsovård som behövs

2c §

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetsgivaren ska undersöka, genomföra och följa upp verksamheten så att ohälsa och olycksfall i arbetet förebyggs och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås, bl.a. genom att

2a §

- göra riskbedömningar
- utreda ohälsa, olycksfall, allvarliga tillbud
- genomföra åtgärder
- kontrollera åtgärderna
- fördela arbetsmiljöuppgifter



Arbetsmiljöförordningen

- Anmälan om arbetsskada 2§
- Förvaring av handlingar 3§ (kontroller, mätningar)
- Lokalt skyddsverksamhet
 - Skyddsombud 6§
 - Skyddsronde 7§
 - Skyddskommitté 8§
- Tillsyn 15 § -AV
- Bemyndiganden 18 § AV:s rätt att utge föreskrifter

Föreskrifter, I

- **Systematiskt arbetsmiljöarbete AFS 2001:1**
 - Alla arbetsgivare 1§
 - Ohälsa förebyggs 2§
 - Omfatta alla fysiska förhållande av betydelse 3§
 - Arbetsmiljöpolicy skall finnas 5§
 - Delegering av uppgifter 6§
 - Arbetstagarnas kunskap 7§
 - Regelbundet undersöka och bedöma riskerna 8§
 - Utredda och sammanställa ohälsa 9§
 - Uppföljning av SAM varje år 11§
 - Företagshälsovård vid otillräcklig kompetens 12§

Föreskrifter, II

- **Vibrationer AFS 2005:15**

- All verksamhet där någon utsätts för vibrationer 1§
- Riskbedömning 4§
- Sakkunnig person uppskattar daglig vibexp 5§
- Revideras inför förändringar 7§
- Åtgärder om nivån överstiger insatsvärdet 8 -10§§
- Information och utbildning 11§
- Medicinsk kontroll erbjudas 12§
- Ta del av läkarens bedömning 13§

Riskbedömning

4§ Arbetsgivaren skall undersöka arbetsförhållandena och bedöma de risker som kan uppkomma till följd av exponering för vibrationer i arbetet.

5§ Riskbedömningen i 4 § skall innehålla en uppskattning av den dagliga vibrationsexponeringen, genomförd av en sakkunnig person. Mätningar skall utföras i den omfattning som behövs för att klarlägga exponeringsförhållandena.

Som alternativ till mätning får vibrationernas storlek uppskattas genom observation av förekommande arbetsmoment och hänvisning till relevant information om den sannolika vibrationsaccelerationen hos arbetsutrustningen under dessa användningsförhållanden.

Krav på personen som gör riskbedömning (§5 med kommentarer)

- Erforderliga kunskaper ”sakkunnig person”
- Förtrogen med felkällor
- Vid mätningar, väl förtrogen med mätutrustning
- Kan tolka resultat
- God insikt i arbetssättet på arbetsplatsen
- Vid bedömning från andra informationskällor, kritiskt granska dessa

Krav på riskbedömning

- Daglig vibrationsexponering §5
- Skriftlig dokumentation §7
- Genomförs regelbundet §7
- Revideras inför förändringar §7
- Försiktighet vid stötformiga vibrationer k§6
- Försiktighet vid högfrekventa vibrationer k§12

AFS 2006:15, Medicinska kontroller

12 § Arbetsgivaren skall erbjuda medicinsk kontroll till de arbetstagare som exponeras för vibrationer som överstiger insatsvärdena. Medicinsk kontroll skall utföras enligt föreskrifterna om Medicinska kontroller i arbetslivet.

Även om insatsvärdena inte överskrids skall arbetsgivaren erbjuda medicinsk kontroll i de fall exponering sker på ett sådant sätt att det kan finnas skäl att misstänka att skadliga hälsoeffekter kan uppstå.

Föreskrifter, III

ARBETSMILJÖVERKETS FÖRFATTNINGSSAMLING



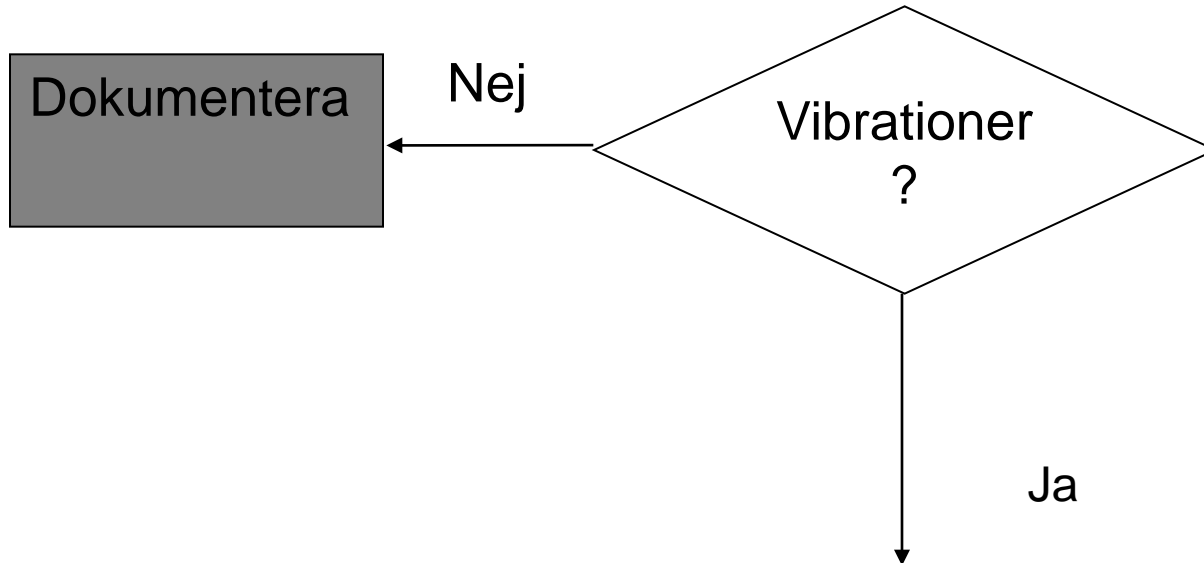
AFS 2005:6

MEDICINSKA KONTROLLER I ARBETSLIVET

FHV och Riskvärdering

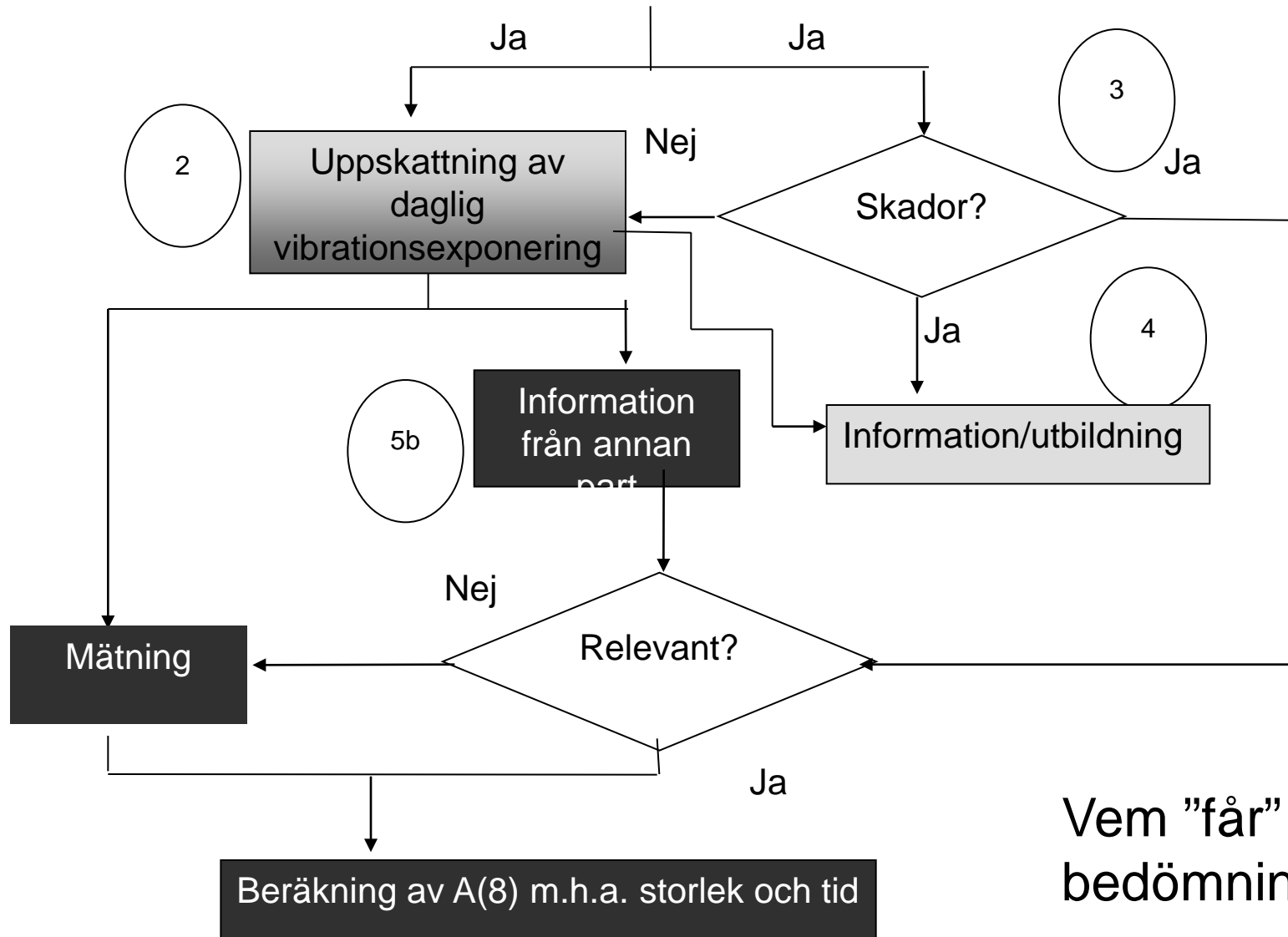
- Nivå, typ och varaktighet därutöver om upprepade stötar mm av "teknisk" art
- Information från medicinska kontroller och publicerade resultat från andra undersökningar
- Negativa effekter för särskilt känsliga
- Åtgärder om insatsvärdet överstigs, bla:
 - Tekniska, arbetsorganisatoriska
 - Utbildning till anställda
 - Medicinska kontroller

Riskbedömning Dyrt?



Ansvarig person som har
kännedom om
verksamheten

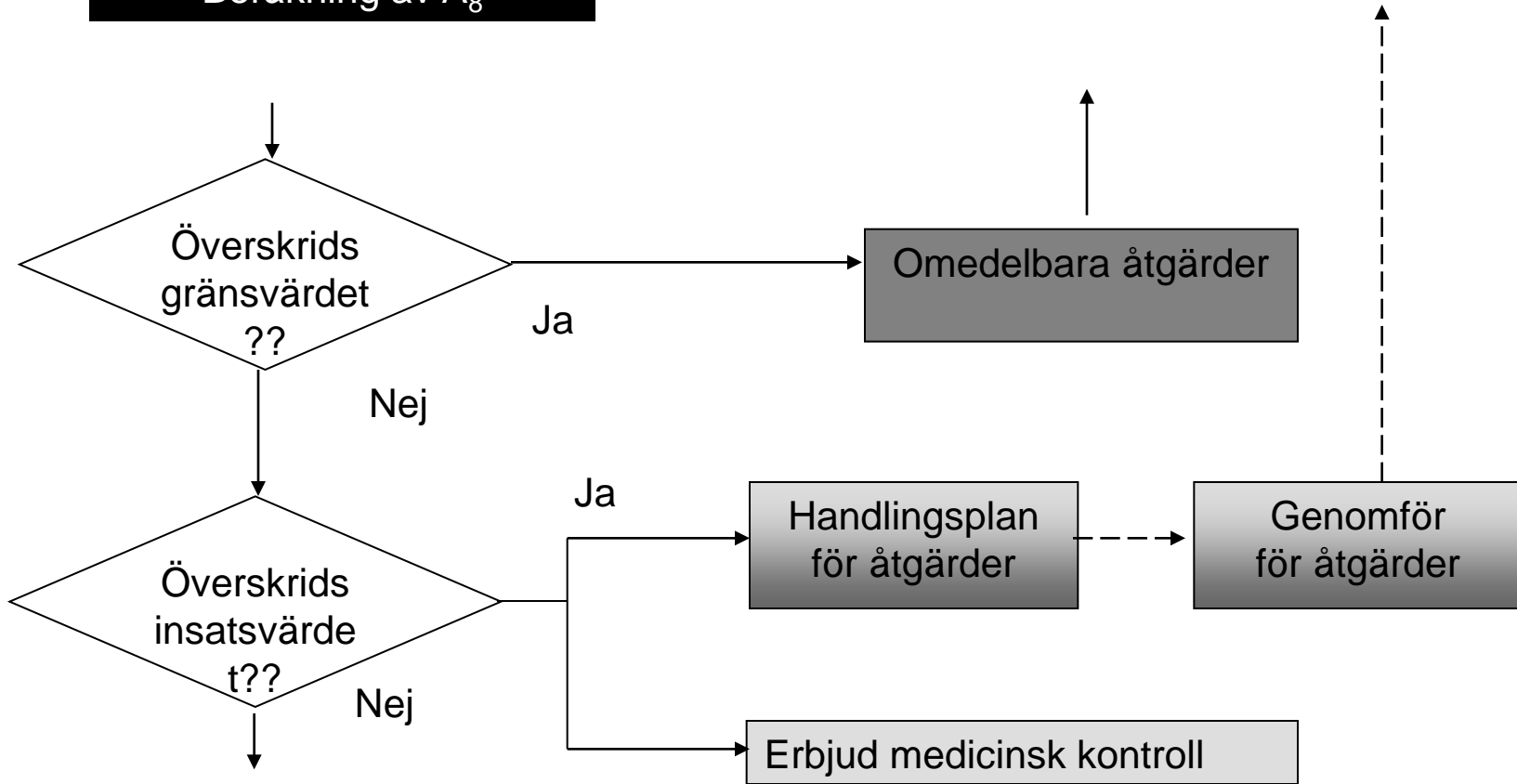
Uppskattning av daglig vibrationsexponering



Vem "får" göra bedömningen?

Överväganden

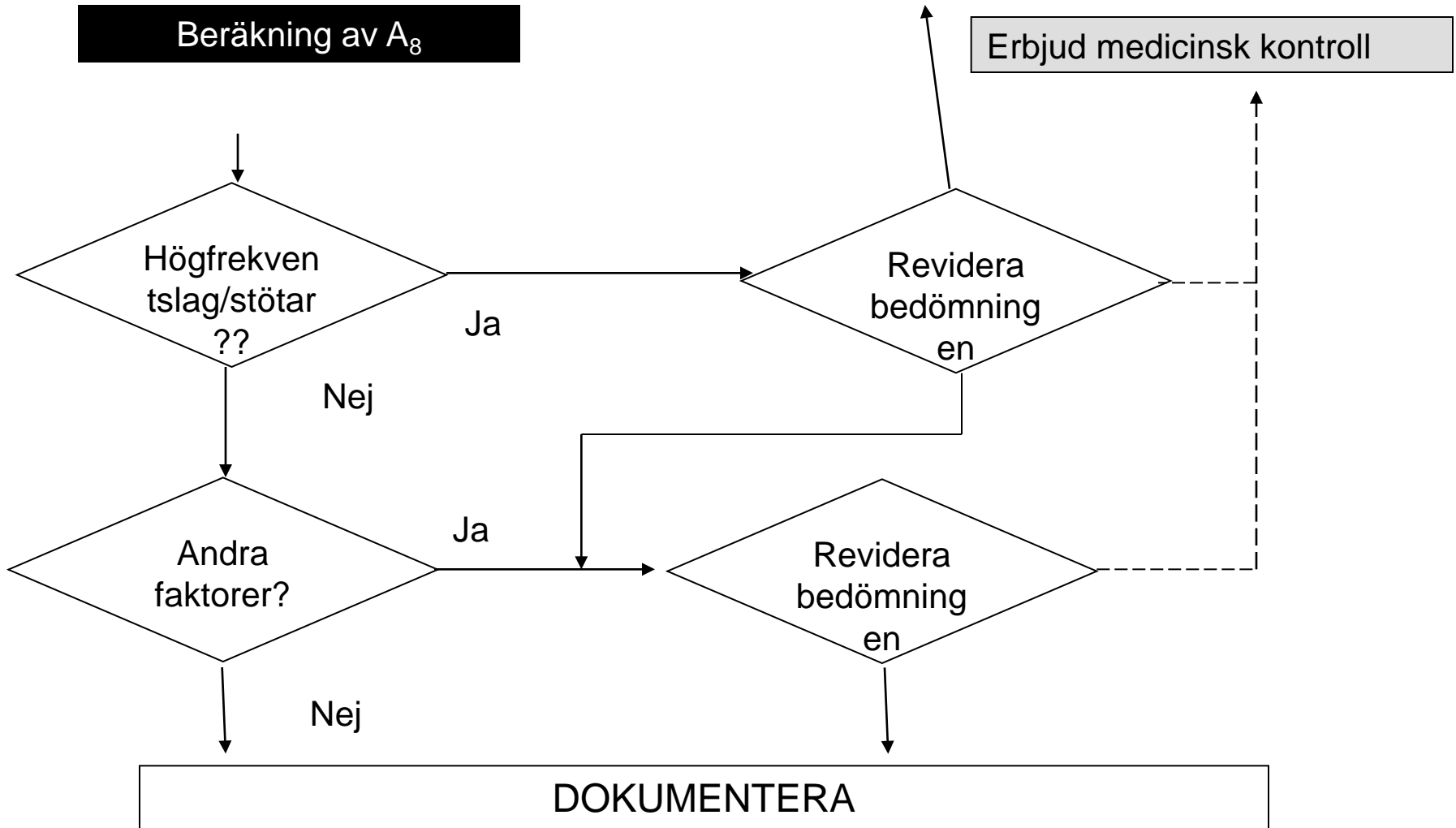
Beräkning av A_8

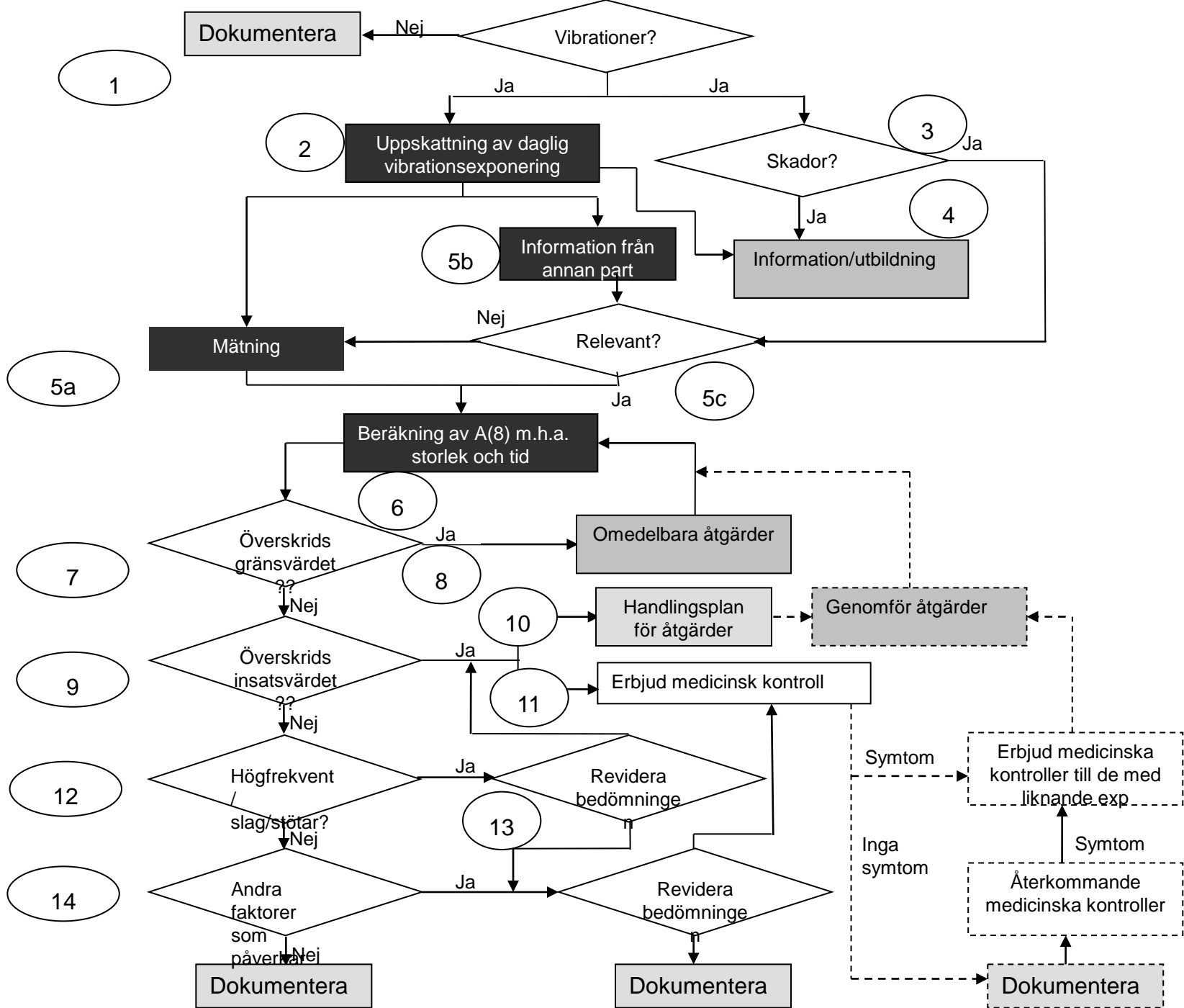


Överväganden

Beräkning av A_8

Erbjud medicinsk kontroll





Stegen i riskbedömning för vibrationer

- a) Uppskattning av den dagliga exponeringen**
- b) Insatsvärden och gränsvärden**
- c) Nivå typ varaktighet**
- d) Intermittenta eller upprepade stötar**
- e) Info från medicinsk kontroller eller publikation**
- f) Information från tillverkare**
- g) Särskilda arbetsförhållanden**
- h) Känsliga personer**
- i) Inom ramen för verksamheten men utanför arbetstid**